

JavaScript - uvod

Adaptirana verzija slajdova.
Zahvaljujemo kolegici Viktoriji Kirst

Plan rada

U ovoj lekciji:

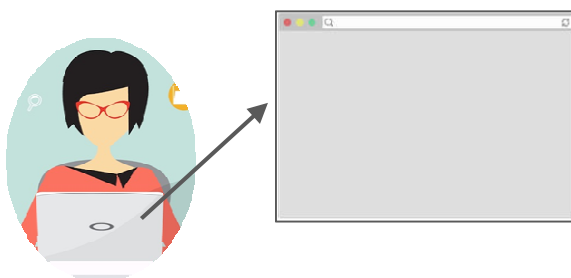
- Uvod u jezik JavaScript
  - Što je JavaScript?
  - Pregled mogućnosti jezika

Kako pristupamo veb-stranici

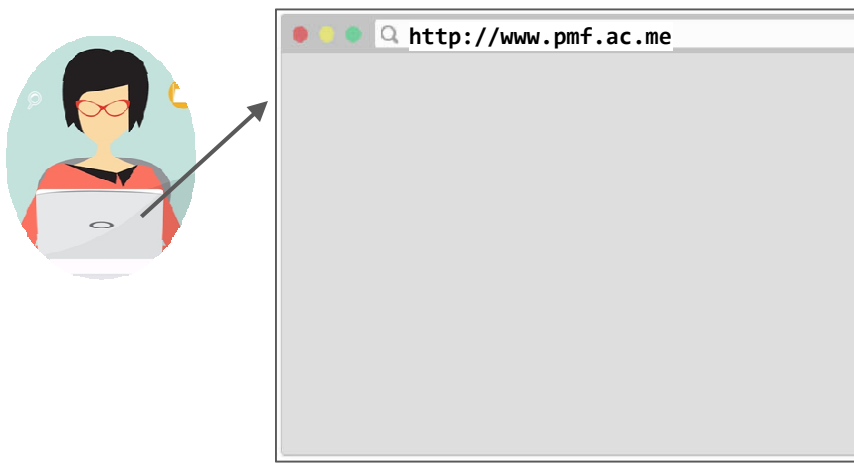
Vi na vašem laptop računar

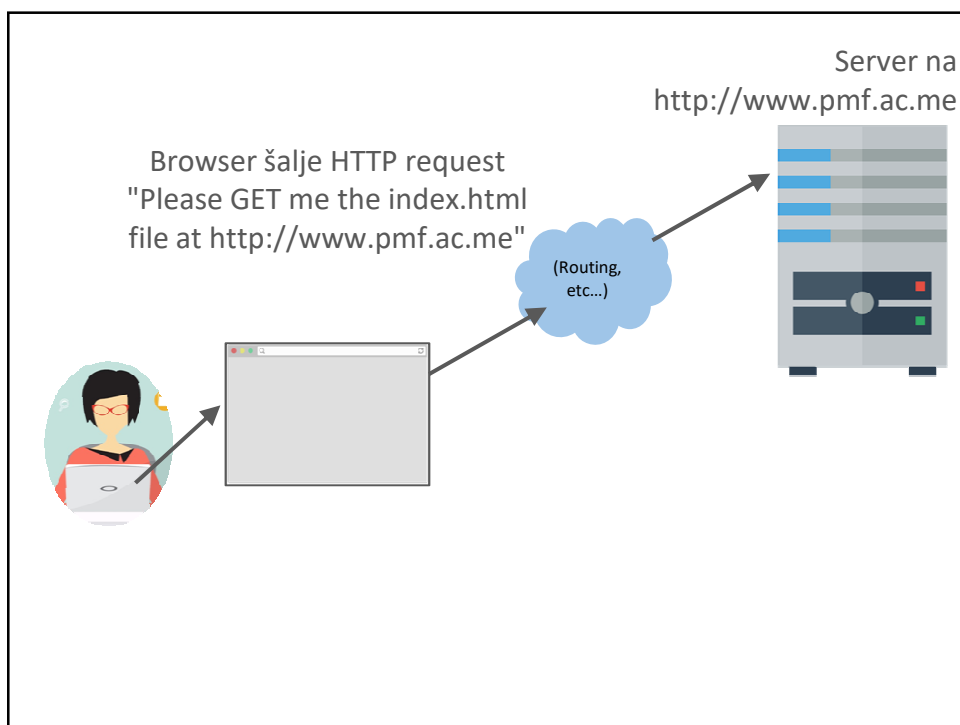
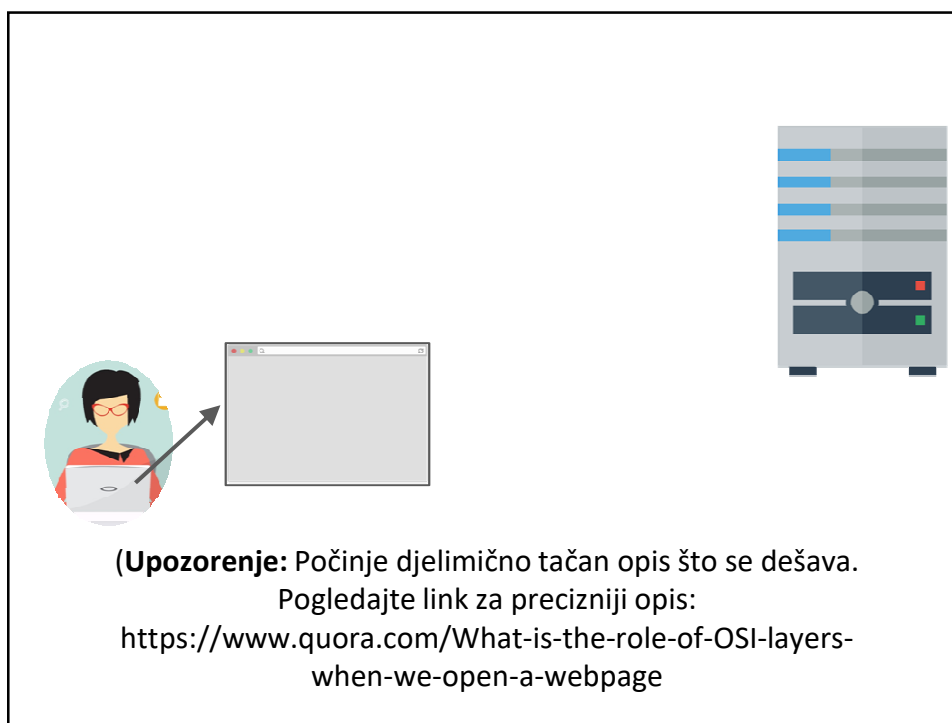

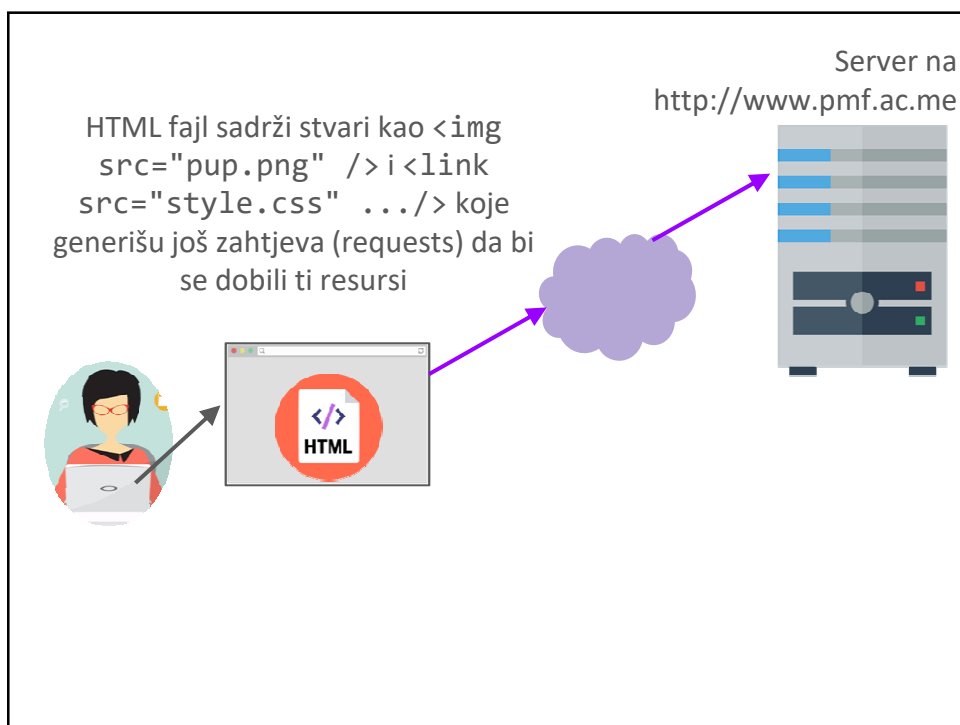
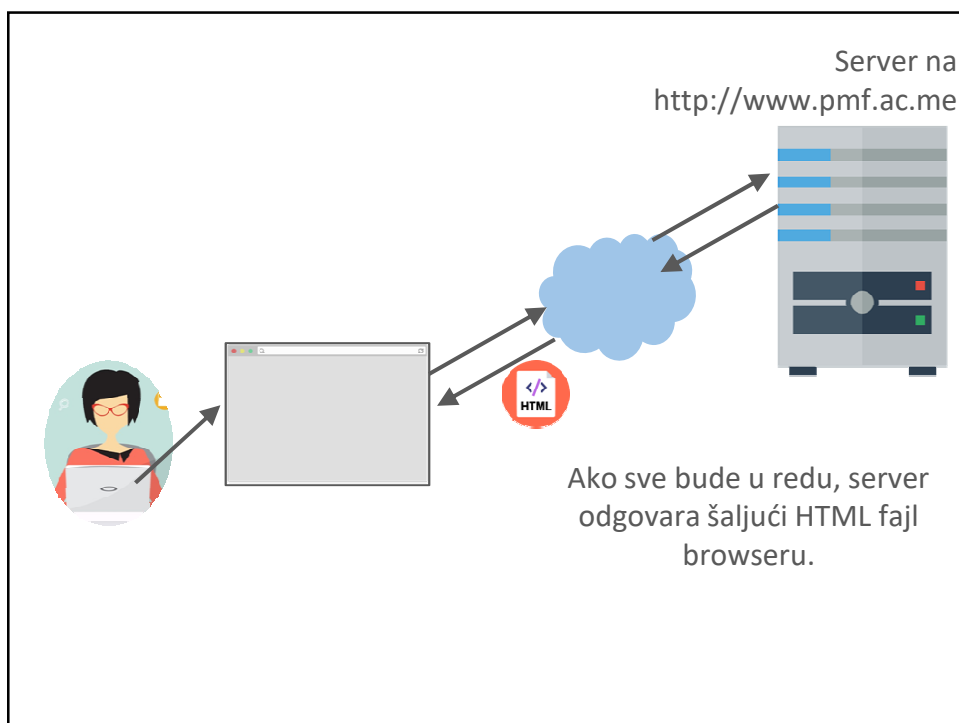
Na laptopu se radi
browser, npr.
Chrome

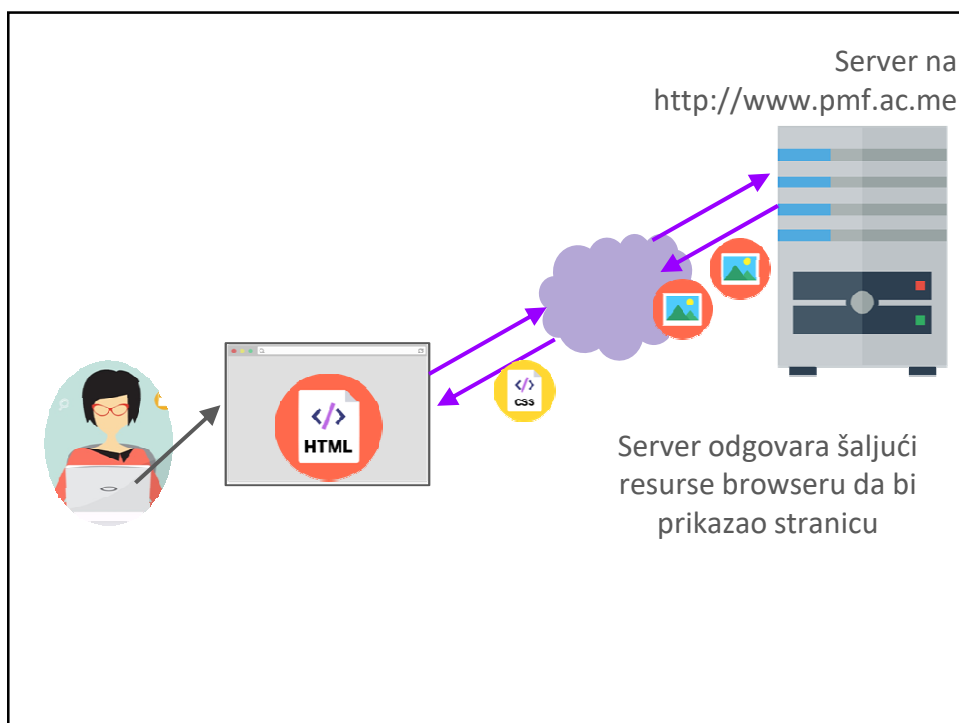

Unosite URL u
adresnoj liniji i
pritiskate "enter"

Konačno, kada se učitaju svi resursi,
vidimo učitanu veb-stranicu

Naučili smo (nadam se...)

Da kreiramo veb-stranice koje:

- Izgledaju kako mi želimo
- Mogu se povezati sa drugim stranicama
- Prikazuju se različito na različitim uređajima

Ali naše stranice ništa ne rade :

- Get user input
- Save user input
- Interaktivno akivaju i otkrivaju elemente na zahtjev korisnika

Enter JavaScript!

JavaScript

JavaScript

JavaScript je programski jezik.

Trenutno jedini jezik koji browser izvršava (natively). (Pokušaji da se to promijeni: [link](#))

Dakle, morate naučiti JavaScript.

JavaScript

- Kreiran 1995 – Brendan Eich
(jedna od osnivača Mozilla-e; otpušten 2014)
- JavaScript nema veze sa jezikom Java
  - Ime dato zbog marketinga [marketing reasons](#)
- Prva verzija napisana za 10 dana
- Nekoliko važnih odluka je donešeno zbog politike kompanije a ne zbog tehničkih razloga

"I was under marketing orders to make it look like Java but not make it too big for its britches ... [it] needed to be a silly little brother language." ([source](#))

JavaScript

- Kreiran 1995 – Brendan Eich
(jedna od osnivača Mozilla-e; otpušten 2014)
- JavaScript nema veze sa jezikom Java
  - Ime dato zbog marketinga [marketing reasons](#)
- Prva verzija napisana za 10 dana
- Nekoliko važnih odluka je donešeno zbog politike kompanije a ne zbog tehničkih razloga

Drugim riječima:

**JavaScript is messy and full of drama...
and our only option.**

(mada, postaje malo bolje posljednjih godina)

JavaScript in the browser

Kod na veb-stranicama

HTML can embed JavaScript files into the web page via the `<script>` tag.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>CS 193X</title>
    <link rel="stylesheet" href="style.css" />
    <script src="filename.js"></script>
  </head>
  <body>
    ... sadrzaj stranice...
  </body>
</html>
```

console.log

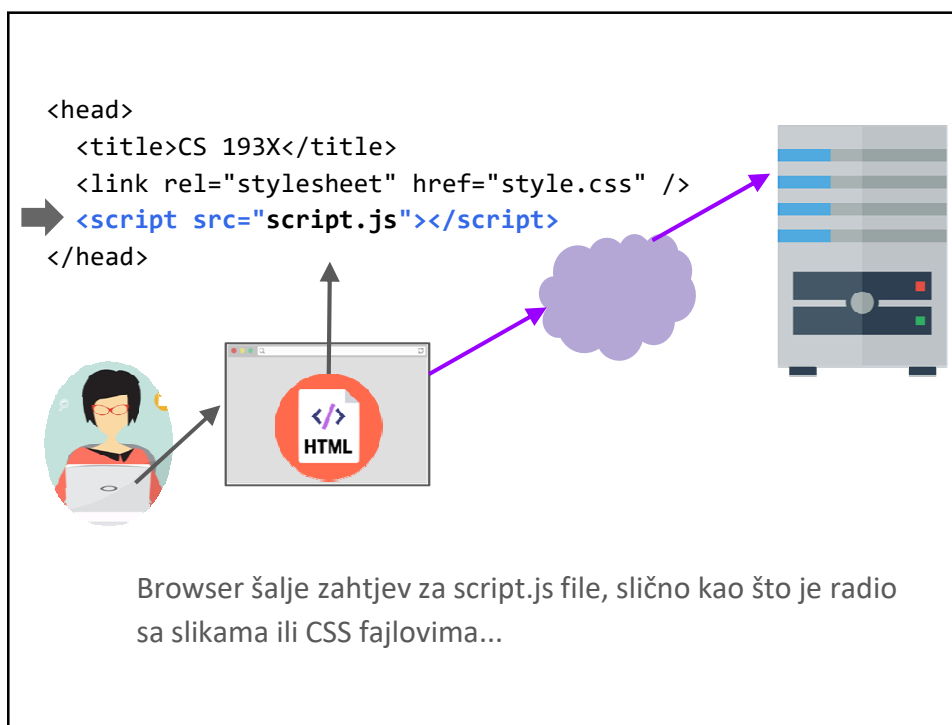
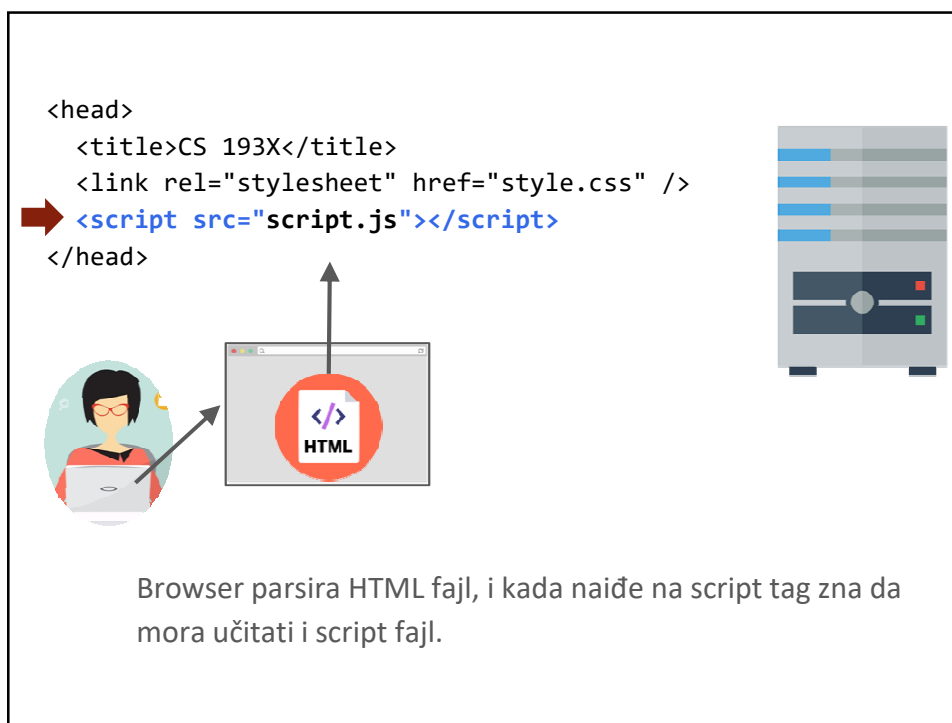
Štampanje poruka pozivom `console.log()`:

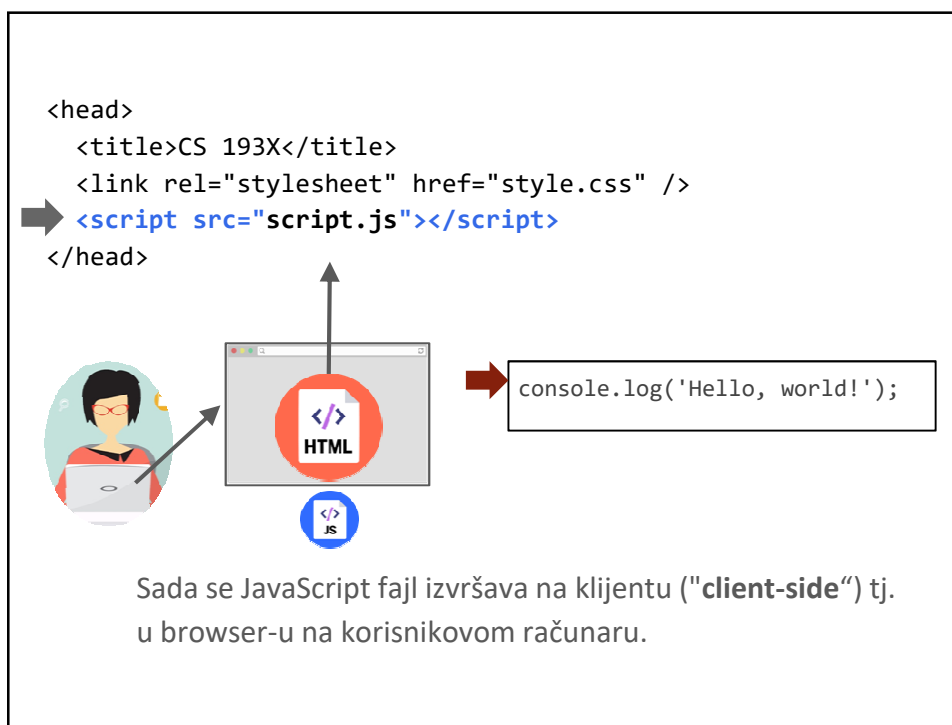
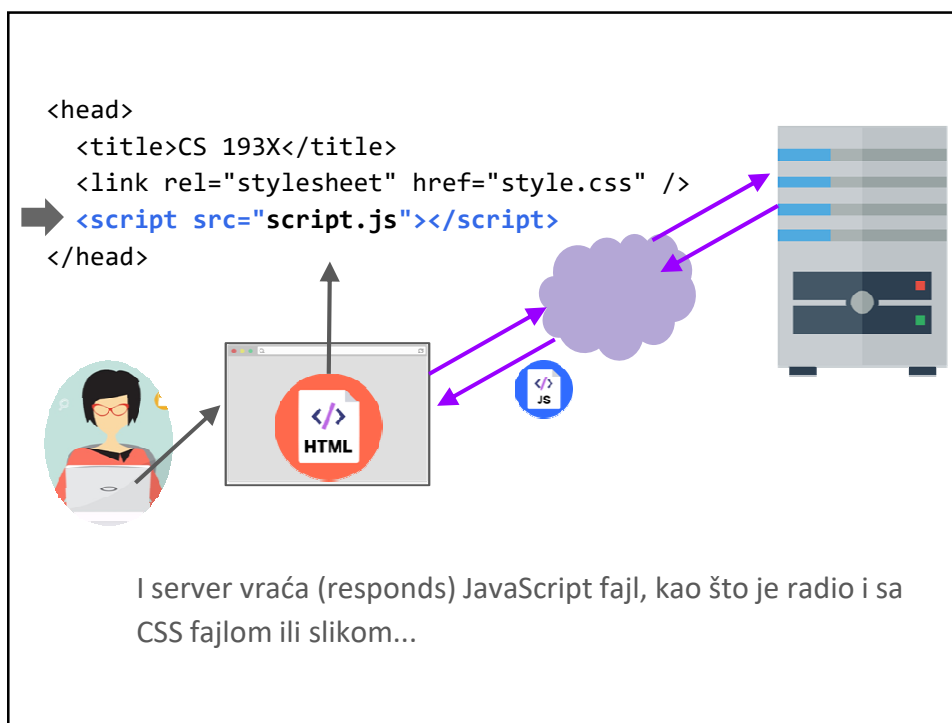
`script.js`

```
console.log('Hello, world!');
```

Ovo je ekvivalentno sa Javinim
`System.out.println`, `print`, `printf`, itd..

Kako se učitava JavaScript?

JavaScript izvršavanje

Ne postoji "main method"

- Script fajl se izvršava od vrha prema dnu.

Nema prevođenja(**compilation**) od strane programera

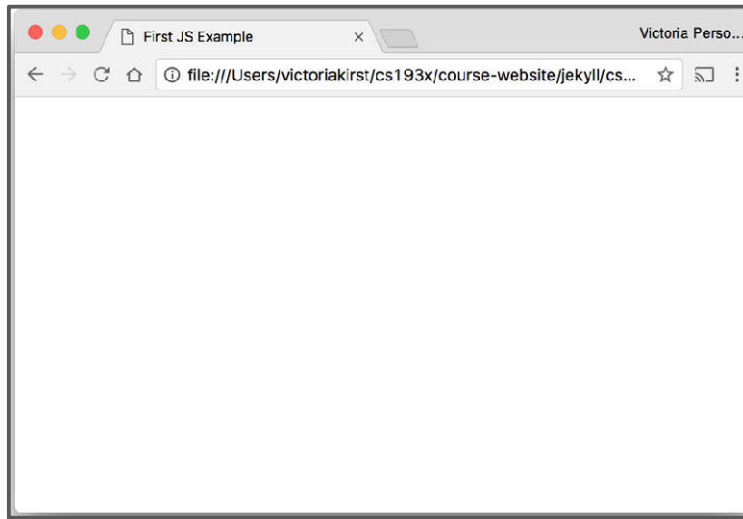
- JavaScript se kompajlira i izvršava od strane browser-a
Napomena: Ovo je malo drugačije od "interpretiranja":
pogledajte [just-in-time \(JIT\) compilation](#))

first-js.html

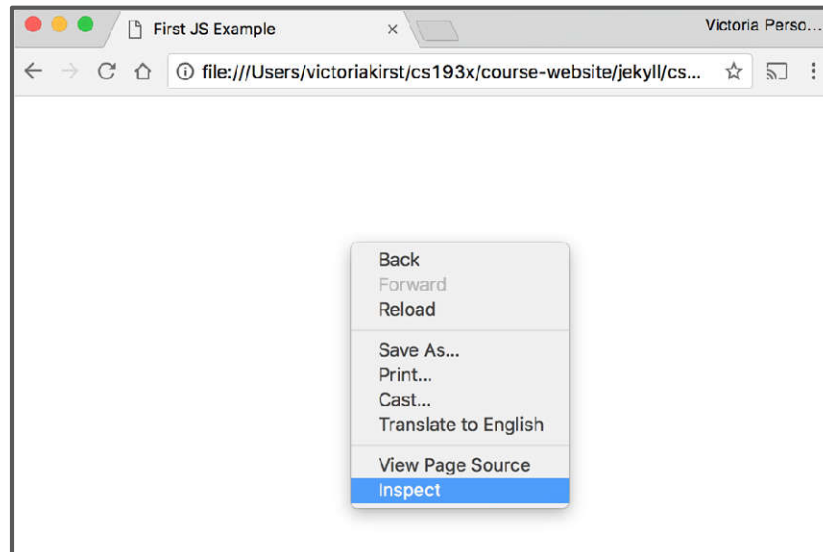
```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>First JS Example</title>
    <script src="script.js"></script>
  </head>
  <body>
  </body>
</html>
```

script.js

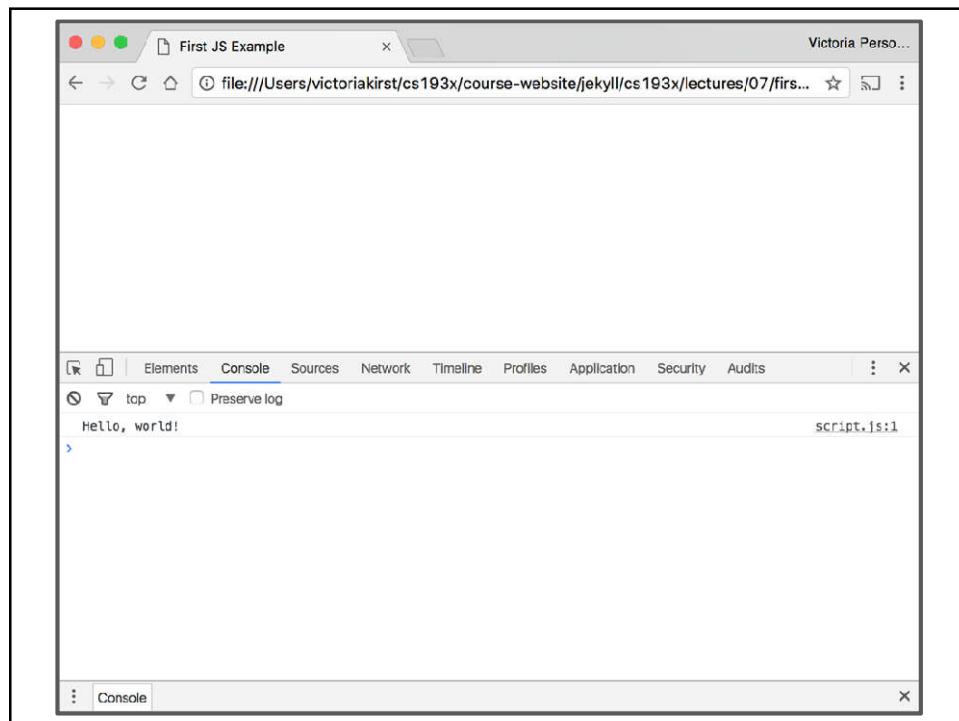
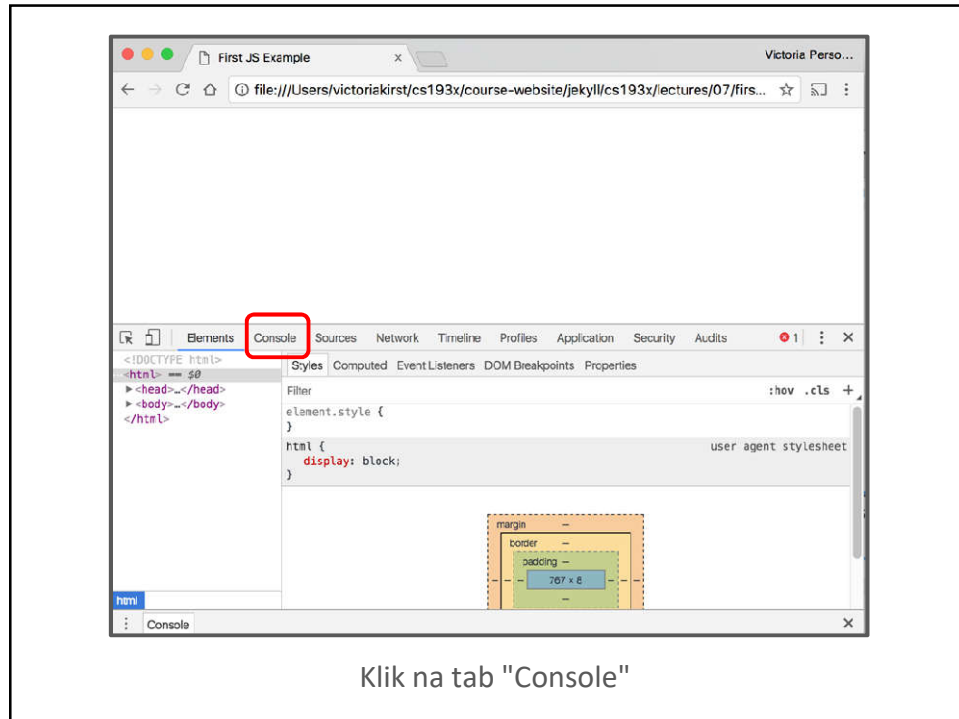
```
console.log('Hello, world!');
```


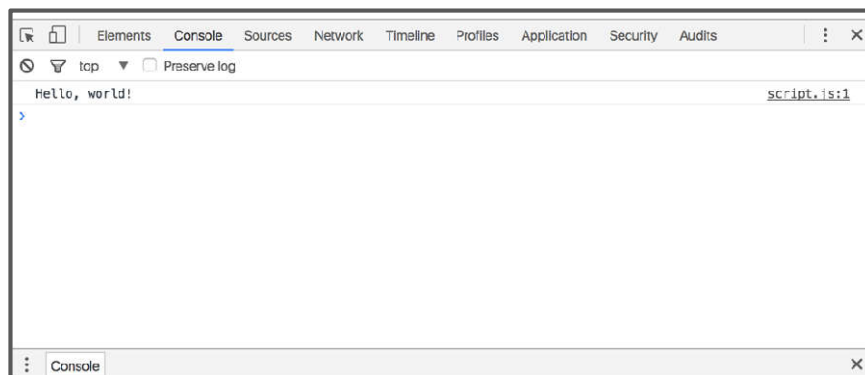
Ništa se ne dešava!

Desni klik (ili control-click na Mac-u) i izaberite "Inspect"

Tab "Console" je takođe [REPL](#), ili interaktivni shell, pa možete kucati izraze, itd.

JavaScript osobine jezika

Isto kao u Java/C++/C

for-ciklus:

```
for (let i = 0; i < 5; i++) { ... }
```

while-ciklus:

```
while (notFinished) { ... }
```

komentari:

```
// comment or /* comment */
```

Uslovne naredbe (if statements):

```
if (...) {  
  ...  
} else {  
  ...  
}
```

Funkcije

Jedan način definisanja funkcija u jeziku JavaScript :

```
function name() {  
  statement;  
  statement;  
  ...  
}
```

script.js

```
function hello() {  
  console.log('Hello!');  
  console.log('Welcome to JavaScript');  
}  
  
hello();  
hello();
```


top

Hello!
Welcome to JavaScript
Hello!
Welcome to JavaScript

> |

Console output

script.js

```
function hello() {  
  console.log('Hello!');  
  console.log('Welcome to JavaScript');  
}  
  
hello();  
hello();
```

Browser prvo “izvršava” definiciju funkcije, ali se samo kreira funkcija hello (koja se ne izvršava), slično deklaraciji promenljive.

top

Hello!
Welcome to JavaScript
Hello!
Welcome to JavaScript

> |

Console output

script.js

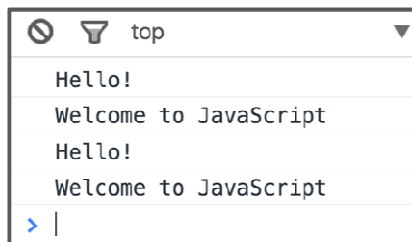
```
hello();  
hello();  
  
function hello() {  
  console.log('Hello!');  
  console.log('Welcome to JavaScript');  
}
```

Q: Radi li ovo?**script.js**

```
hello();  
hello();  
  
function hello() {  
  console.log('Hello!');  
  console.log('Welcome to JavaScript');  
}
```

A: Da, za baš ovu sintaksu.

Deklaracije funkcija su "**hoisted**" ([mdn](#)). Možete smatrati da se definicije "pomjeraju" na vrh opsega u kom su definisane (iako se to stvarno ne dešava).

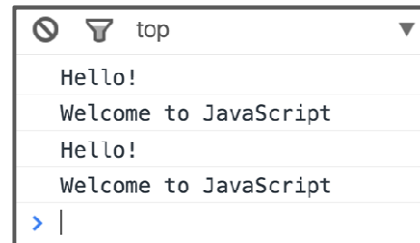
Console output

script.js

```
hello();  
hello();  
  
function hello() {  
  console.log('HUello!');  
  console.log('Welcome to JavaScript');  
}
```

Upozorenje:

- Postoje drugi načini definisanja funkcija kada nema hoisting-a.
- Pokušajte da se ne oslanjate na hoisting kada programirate ([it gets bad](#)).

Console output